

Europese Raad

Brussel, 6 maart 2025
(OR. en)

EUCO 6/25

CO EUR 5
CONCL 2

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad (6 maart 2025) – Conclusies

De delegaties vinden hierbij de conclusies die de Europese Raad op bovengenoemde bijeenkomst heeft aangenomen.

I. OEKRAÏNE

1. De Europese Raad wisselde van gedachten met Volodymyr Zelensky, de president van Oekraïne.
2. De Europese Raad sprak over de recentste ontwikkelingen met betrekking tot Oekraïne. De tekst in document EUCO 10/25 werd krachtig gesteund door 26 staatshoofden en regeringsleiders.
3. De Europese Raad zal tijdens zijn volgende bijeenkomst op het onderwerp terugkomen.

II. EUROPESE DEFENSIE

4. Verwijzend naar de Verklaring van Versailles van maart 2022 en het strategisch kompas voor veiligheid en defensie benadrukt de Europese Raad dat Europa soevereiner moet worden, meer verantwoordelijkheid moet nemen voor zijn defensie en beter toegerust moet zijn om autonoom te handelen en het hoofd te bieden aan onmiddellijke en toekomstige uitdagingen en dreigingen met een 360°-aanpak. Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan voor de Europese en de mondiale veiligheid in een veranderende omgeving zijn een existentiële uitdaging voor de Europese Unie.
5. In deze context zal de Europese Unie vaart zetten achter de inzet van de instrumenten en financiering die nodig zijn om de veiligheid van de Europese Unie en de bescherming van haar burgers te versterken. Daarbij zal de Unie dienovereenkomstig haar algehele defensieparaatheid versterken, haar strategische afhankelijkheden beperken, haar kritieke vermogenstekorten aanpakken en de Europese technologische en industriële defensiebasis in de hele Unie versterken, zodat deze beter in staat is uitrusting te leveren in de hoeveelheden en het versnelde tempo die nodig zijn. Dit zal ook bijdragen tot de versterking van het Europese industriële en technologische concurrentievermogen.

6. De Europese Raad, voortbouwend op zijn eerdere conclusies en in overeenstemming met de respectieve bevoegdheden die door de Verdragen zijn toegekend, alsook in het licht van de recente brief van de voorzitter van de Commissie, benadrukt dat de uitgaven voor de veiligheid en defensie van Europa verder aanzienlijk moeten worden verhoogd, en:
- a) is ingenomen met het voornemen van de Commissie om de Raad aan te bevelen de nationale ontsnappingsclausule in het kader van het stabiliteits- en groeipact op gecoördineerde wijze te activeren bij wijze van onmiddellijke maatregel, en verzoekt de Commissie zich te beraden op verdere maatregelen, rekening houdend met de standpunten van de Raad, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid te waarborgen, om aanzienlijke nationale defensie-uitgaven in alle lidstaten te faciliteren;
 - b) verzoekt de Commissie aanvullende financieringsbronnen voor defensie op EU-niveau voor te stellen, onder meer via aanvullende mogelijkheden en stimulansen die alle lidstaten worden geboden, op basis van de beginselen van objectiviteit, non-discriminatie en gelijke behandeling van de lidstaten, bij het gebruik van hun huidige toewijzingen in het kader van de desbetreffende EU-financieringsprogramma's, en spoedig voorstellen daarover in te dienen;
 - c) neemt nota van het voornemen van de Commissie om een voorstel in te dienen voor een nieuw EU-instrument waarmee de lidstaten door de EU-begroting gedekte leningen ten belope van maximaal 150 miljard EUR worden verstrekt, en verzoekt de Raad dit voorstel met spoed te bestuderen;
 - d) is ingenomen met de recente brief van de president van de Europese Investeringsbank Groep en de daarin genoemde plannen om haar steun voor de Europese veiligheids- en defensie-industrie op te voeren, met behoud van haar activiteiten en financieringscapaciteit, en verzoekt de Raad van Gouverneurs van de Europese Investeringsbank (EIB) de praktijken van de EIB voor leningen aan de defensie-industrie dringend verder aan te passen, met name door de lijst van uitgesloten activiteiten te herzien en het volume van de beschikbare financiering op het gebied van veiligheid en defensie te verhogen;

- e) onderstreept het belang van het aantrekken van particuliere financiering voor de defensie-industrie en verzoekt de Commissie maatregelen in dit verband te overwegen, onder meer door particuliere beleggers te wijzen op het belang van de defensie-industrie voor heel Europa;
- f) stelt de volgende eerste lijst van prioritaire actiegebieden voor vermogens op EU-niveau vast, rekening houdend met de lessen die zijn getrokken uit de oorlog in Oekraïne, in overeenstemming met het reeds geleverde werk in het kader van het Europees Defensieagentschap en in volledige samenhang met de NAVO: lucht- en raketafweer; artilleriesystemen, met inbegrip van vermogens voor diepe precisieaanvallen; raketten en munitie; drones en droneafweersystemen; strategische hulpmiddelen, ook met betrekking tot de ruimte en de bescherming van kritieke infrastructuur; militaire mobiliteit; cyberaangelegenheden; artificiële intelligentie en elektronische oorlogvoering;
- g) onderstreept dat de verdediging van alle land-, lucht- en zeegrenzen van de EU bijdraagt tot de veiligheid van Europa als geheel, met name wat betreft de oostelijke grens van de EU, gezien de dreigingen die uitgaan van Rusland en Belarus;
- h) benadrukt voorts, gelet op de dreigingen aan de overige EU-grenzen, het belang van de verdediging ervan;
- i) benadrukt het belang om systematischer gebruik te maken van vraagbundeling, geharmoniseerde vereisten en gezamenlijke aanbestedingen om de totale kosten te verlagen, normalisatie en interoperabiliteit te waarborgen en het Europese bedrijfsleven, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en midcaps, meer voorspelbaarheid te bieden en bij te dragen tot een goed functionerende markt voor de defensie-industrie die beter in staat zou zijn particuliere en publieke investeringen aan te trekken en grensoverschrijdende toegang tot defensietoeleveringsketens zou waarborgen;
- j) verzoekt het Europees Defensieagentschap om, met de hoge vertegenwoordiger, de Commissie en de lidstaten, daartoe snel de passende processen te beoordelen;

- k) verzoekt de beide wetgevers de onderhandelingen over het programma voor de Europese defensie-industrie (EDIP) zo spoedig mogelijk af te ronden;
 - l) onderstreept het belang van voortgezette steun voor onderzoek, innovatie en ontwikkeling via het Europees Defensiefonds;
 - m) verzoekt de Commissie en de beide wetgevers de werkzaamheden voor de vereenvoudiging van het juridische en administratieve kader, met name wat betreft overheidsopdrachten, samenwerking binnen het bedrijfsleven en vergunnings- en verslagleggingsvereisten, snel te doen vorderen, en daarbij alle belemmeringen en knelpunten aan te pakken die een snelle opschaling van de defensie-industrie in de weg staan, ook voor kmo's en midcaps. In dit verband verzoekt de Europese Raad de Commissie voorrang te geven aan een defensiespecifiek vereenvoudigingspakket.
7. De Europese Raad herinnert er ook aan dat een sterkere en slagvaardigere Europese Unie op het gebied van veiligheid en defensie een positieve bijdrage zal leveren aan de wereldwijde en trans-Atlantische veiligheid, en complementair is met de NAVO, die, voor de staten die er lid van zijn, de grondslag van hun collectieve defensie blijft. Hij verzoekt de lidstaten die ook NAVO-bondgenoten zijn, voorafgaand aan de NAVO-top in juni 2025 overleg te plegen. De Europese Raad onderstreept het belang van samenwerking met gelijkgestemde partners van buiten de EU.

8. Bij het bovenstaande blijft het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet en wordt rekening gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten, een en ander met inachtneming van de Verdragen.
 9. De Europese Raad ziet uit naar het witboek over de toekomst van de Europese defensie, en naar de nieuwe elementen en opties ervan die tot doel hebben de financiering van de Europese defensie aanzienlijk op te voeren en de Europese technologische en industriële defensiebasis te versterken.
 10. De Europese Raad zal tijdens zijn bijeenkomsten in maart en juni op deze kwestie terugkomen.
-